

Joanna Siuda
Biblioteka Papieskiej Akademii Teologicznej
Kraków

Krakowskie czasopisma katolickie w wersji elektronicznej: przegląd i omówienie

*„Potęga środków przekazu jest tak wielka,
że wpływają one nie tylko na to,
jak ludzie myślą ale także o czym myślą...”¹*

Niniejszy artykuł jest próbą przedstawienia i oceny elektronicznych wersji² krakowskich czasopism katolickich ukazujących się drukiem. Tekst ten ma na celu podkreślenie znaczenia takich przedsięwzięć dla stałego poszerzania kręgu czytelników oraz propagowania myśli katolickiej za pośrednictwem sieci Internet³. Kryteria oceny przyjęte przez autorkę artykułu można podzielić na następujące kategorie:

1. kryteria odnoszące się do treści:

- zawartość – poruszana problematyka, zakres prezentowanego materiału (pełne teksty artykułów lub ich omówienia);
- częstotliwość aktualizacji;
- cel – przeznaczenie czytelnicze, rodzaj odbiorcy;
- linki⁴ do innych stron WWW⁵;

¹ Gzella, L. A.: *Wprowadzenie*. [W:] *Katalog Prasy i Wydawnictw Katolickich*. Lublin 1994, s. 9-12.

² Terminy : wersja internetowa, online elektroniczna używane są przez autorkę zamiennie ze względów czysto stylistycznych.

³ Rafa J.: *Internet od podstaw*. „Internet: magazyn użytkowników sieci” 1997 nr 3 s. 14-79.

⁴ Link – (ang. link, pipe) tor logiczny otrzymywany w sieci przez odpowiednie wykorzystanie łączy fizycznych.

Za: Wielka Encyklopedia Internetowa „WIEM”
<http://wiem.onet.pl/wiem/016290.html> [15.07.2000].

⁵ WWW - World Wide Web, najpopularniejsza z dostępnych usług w sieci Internet, powstała w 1991. Zbiór dokumentów stworzonych najczęściej, choć

2. kryteria odnoszące się do wykonania:

- przyjazność dla użytkownika - sposób organizacji strony;
- grafika – zastosowanie animacji, zdjęcia, ilustracje.

Poniższemu przeglądowi poddanych zostało 16 wersji elektronicznych popularnych krakowskich czasopism o tematyce religijnej, które od momentu ukazania poddawane są stałej aktualizacji: „Znak”, „Tygodnik Powszechny”, „Horyzonty Wiary”, „Posłaniec Serca Jezusowego”, „Życie Duchowe”, „Zeszyty Formacji Duchowej”, „Światło i Cienie”, „List”, „Głos Ojca Pio”, „Salwator”, „Bratni Zew”, „es pe”, „Czas Serca”, „Źródło”, „Droga”, „Znak Pokoju”. Tytuły te pojawiły się w sieci Internet z końcem lat 90- tych.

Autorka wyraża nadzieję, iż poniższe opracowanie przybliży Czytelnikom problematykę wydawnictw w formie elektronicznej oraz zachęci do korzystania za ich pośrednictwem z udogodnień w dostępie do informacji, jakie niesie za sobą praca z siecią Internet⁶.

Wprowadzenie

Prasa katolicka, najstarsze narzędzie pracy duszpasterskiej i wychowawczej Kościoła Katolickiego przeżywa ostatnio okres szczególnego rozkwitu.

Ten swoisty „boom” wydawniczy ma swój początek w latach 90 – tych, kiedy to po upadku ustroju komunistycznego prasa katolicka odzyskała swój ogólnonarodowy wymiar, całkowitą powszechność i pełną swobodę wypowiedzi.

W czasach komunizmu liczba tytułów czasopism była limitowana, a nakład ograniczany przez cenzurę i skąpe przydziały papieru.

Na przestrzeni ostatnich lat ogromnie wzrosła liczba polskich tytułów prasowych o tematyce katolickiej. W samym

niekoniecznie, za pomocą języka HTML i odnoszących się do siebie nawzajem dzięki tzw. odnośnikom.

Za: Wielka Encyklopedia Internetowa „WIEM”

<http://wiem.onet.pl/wiem/00858f.html> [15.07.2000].

⁶ Autorka nadmienia, że informacje dotyczące wyglądu stron i ich zawartości pochodzą z lipca 2000 r.

tylko Krakowie wg danych z lipca 2000 r. ukazuje się około 50 takich tytułów (mowa tu oczywiście o wersjach drukowanych).

U progu trzeciego tysiąclecia, w dobie powszechnej komunikacji i ogólnoświatowego porozumienia nastąpił ogromny rozwój środków przekazu (nie tylko drukowanych), w tym głównie zasobów Sieci Sieci Komputerowych - Internet⁷. Zasoby informacyjne zgromadzone na serwerach internetowych stwarzają nieograniczone możliwości dostępu do osiągnięć myśli ludzkiej we wszystkich niemal dziedzinach wiedzy.

Również Kościół Katolicki dostrzegł znaczenie „zaistnienia w Sieci” jako nieocenionego narzędzia w procesie ewangelizacji i tworzenia mostu porozumienia między przedstawicielami poszczególnych kultur. W ten sposób można jeszcze skuteczniej docierać do młodych wyznawców wciąż poszukujących właściwej drogi wśród meandrów zagmatwanego współczesnego świata.

Konieczność sprostania wymogom stawianym przed środkami masowego przekazu ery Internetu sprawiła, iż wydawnictwa katolickie borykają się obecnie z zupełnie nowymi problemami. Oprócz wielu niewątpliwych zalet prezentacji czasopism online⁸, za propagowaniem tego zjawiska przemawia również rosnący koszt procesu wydawniczego jak i wzrost popularności innych mediów, w tym przede wszystkim telewizji⁹.

W chwili obecnej wiele wydawnictw staje przed pytaniem - czy czasopisma elektroniczne to przyszłość współczesnej prasy?

⁷ Górską D.: *Sieć sieci komputerowych – czyli Internet*. „Biuletyn Bibliotek Kościelnych FIDES” 1997 nr 1/2 s. 263-271.

⁸ Online - pierwszoplanowy, interakcyjny (angielskie *on-line, foreground*), pozostający w bezpośrednim kontakcie z użytkownikiem, doglądany na bieżąco (proces, program, zadanie).

Za: Wielka Encyklopedia Internetowa „WIEM”
<http://wiem.onet.pl/wiem/015dbd.html> [15.07.2000].

⁹ Gawarecki W.: *Jak to z listą było czyli dzieje jednego serwisu*. Elektroniczny Serwis Informacyjny Bibliotekarzy „EBIB” 2000 nr 7

<http://www.oss.wroc.pl/biuletyn/ebib15/gawarecki.html>

Zob. np. Gawarecki W.: *O czasopismach elektronicznych i tej liście* -
<http://bilom.miks.uj.edu.pl/czasop/czasop.html>

Nie bez znaczenia jest tu ułatwiony dostęp do innych źródeł, zastosowanie techniki hipertekstowej¹⁰, możliwość szybkiego przeszukiwania numerów archiwalnych a także sama forma takiego dokumentu bogata w grafikę, animację i dźwięk.

Wspomnieć tu należy, iż pierwsze próby elektronicznego publikowania sięgają lat 80-tych, dopiero jednak lata 90-te, a zwłaszcza powstanie sieci stron WWW przyczyniło się do jego rozpowszechnienia¹¹.

Periodyki propagowane za pomocą sieci Internet mogą wystąpić w następującej postaci:

- a) tylko w formie elektronicznej (omówione w poniższym artykule czasopisma nie należą do tej kategorii - zob. np. „EBIB”, „Donosy”, „Web Express”)
- b) jako elektroniczne odpowiedniki czasopism drukowanych („List”, „Horyzonty Wiary”, „Tygodnik Powszechny”, „Salwator”).¹²

W chwili obecnej większość wydawnictw w Polsce wykorzystuje tę formę publikowania głównie do tworzenia wersji elektronicznych tytułów czasopism drukowanych.

Powodem tej sytuacji było i jest nadal m.in. ostrożne podejście wydawców do tego, nowego przecież zjawiska i konieczność przestawienia się na całkowicie inny sposób tworzenia oraz prezentacji swoich produktów.

Powstałe wersje elektroniczne czasopism dość często dalekie są od ideału. Zawierają niekiedy jedynie fragmenty tekstów artykułów, pomijane są również archiwa dotychczas opublikowanych numerów. Pewien problem stanowi także

¹⁰ Hipertekst - forma prezentacji tekstu. Dokument hipertekstowy jest normalnym tekstem, z tym że niektóre słowa (bądź wyrażenia) stanowią odsyłacz (link) do innego dokumentu lub innego miejsca w bieżącym pliku.

Za: Wielka Encyklopedia Internetowa, „WIEM”
<http://wiem.onet.pl/wiem/0137cb.html> [17.07.2000].

¹¹ Pindłowa W.: *Elektroniczne czasopisma i systemy elektronicznego rozpowszechniania dokumentów*. „Przegląd Biblioteczny” 1995 nr 2 s.226-238.

¹² Gawarecki W.: *Lista polskich czasopism elektronicznych oraz elektronicznych odpowiedników periodyków drukowanych* –
<http://www.bilon.miks.uj.edu.pl/czasop/pol/html> [17.07.2000].

konieczność ciągłej aktualizacji strony internetowej tytułu i poszerzenia jej zakresu o ciekawe linki i przyciągające odbiorców rozwiązania graficzne. Zbyt często wydawcy traktują możliwość zaistnienia w Sieci jedynie jako element kampanii reklamowej i nowy sposób przedstawiania oferty sprzedaży.

Problem ten omówiony zostanie obszerniej w podsumowaniu opracowania wybranych czasopism krakowskich o profilu katolickim.

Istnieje wiele sposobów dotarcia do „internetowych” wersji’ periodyków interesujących potencjalnego odbiorcę. Najczęściej ich adresy internetowe podawane są bezpośrednio na łamach dokumentu drukowanego stanowiącego podstawę wersji elektronicznej („Głos Ojca Pio”, „List”). W wielu przypadkach linki do takich wersji umieszczane są na stronie WWW samego wydawnictwa („Horyzonty Wiary”, „Znak”).

Ułatwienie w dotarciu do polskich czasopism prezentowanych na stronach WWW stanowią informacje podawane przez serwisy, bazy danych oraz portale internetowe. Wymienić tu należy świetną bazę E-Press¹³ (baza danych zawierająca aktualne informacje o polskich czasopismach, które mają swoje strony WWW) oraz przede wszystkim serwisy o profilu katolickim będące nieocenionym źródłem informacji o czasopismach wirtualnych reprezentujących tę kategorię tematyczną. Są to głównie: „Amen” – zasoby internetowe ks. W. Mroza¹⁴, „Opoka”¹⁵, „Chrześcijański Serwis WWW – Mateusz”¹⁶ Większość z omawianych w niniejszym opracowaniu czasopism dostępna jest poprzez przygotowane linki wymienionych tu serwisów (serwis „Amen” – „Droga”, „eSPe”, „Tygodnik Powszechny”, „Źródło”, „Salwator”, „Życie Duchowe”; serwis „Mateusz” – „Droga”, „Życie Duchowe”; serwis „Opoka” – „Znak”).

Podsumowując niniejsze wprowadzenie należy wspomnieć o niezwykle istotnych dla takich poszukiwań danych

¹³ <http://www.reporter.pl/e-press>

¹⁴ <http://www.amen.pl/>

¹⁵ <http://opoka.org.pl/>

¹⁶ <http://www.mateusz.pl/>

umieszczonych na *Liście Polskich Czasopism Elektronicznych* autorstwa Wiktora Gawareckiego, pracownika Instytutu Bibliotekoznawstwa Uniwersytetu Jagiellońskiego¹⁷. Jest to bogaty, stale aktualizowany serwis ze spisem polskich czasopism dostępnych w sieci Internet, wybranych wg określonych kategorii, z krótkim omówieniem i podaniem sposobu dostępu.

Znak

<http://www.znak.com.pl/znak/>

Krakowski miesięcznik „Znak” dostępny jest w sieci Internet za pośrednictwem strony WWW Społecznego Instytutu Wydawniczego „Znak”¹⁸. To znane krakowskie czasopismo ukazuje się drukiem od 1959 r. Wydawane jest przez wspomniany wyżej Instytut Wydawniczy.

„Znak”: „...czynnie uczestniczy w przemianach w Polsce i Kościele”¹⁹ podejmując problematykę z obszaru teologii, filozofii i nauk społecznych. Adresowany jest przede wszystkim do polskiej inteligencji katolickiej.

Na stronie głównej witryny internetowej miesięcznika Czytelnik znajduje linki odnoszące do informacji o działalności wydawnictwa, zapowiedzi nowych numerów oraz informację o możliwości prenumeraty.

Linki do poszczególnych zeszytów „Znaku” zawierają spisy treści oraz omówienia artykułów. Każdy z nich wzbogacony jest o notę od redakcji z przedstawieniem problematyki danego numeru. Spisy treści zeszyty archiwalne miesięcznika dostępne są od 1999 r. Strona jest aktualizowana na bieżąco.

Elektroniczna wersja czasopisma oferuje możliwość zapoznania się z pełnymi tekstami niektórych tylko artykułów. Możliwe jest także wyszukiwanie w zasobach strony WWW Społecznego Instytutu Wydawniczego „Znak”, jak również uczestnictwo w *Księdze Gości* gdzie zamieścić można swoje spostrzeżenia i uwagi dotyczące „Znaku” oraz jego witryny internetowej.

¹⁷ <http://www.bilon.miks.uj.edu.pl/czasop/pol/html>

¹⁸ <http://www.znak.com.pl/red.html>

¹⁹ <http://www.znak.com.pl/znak/> [17.05.2000].

Poprzez stronę główną periodyku Czytelnik uzyskuje dostęp do nowej domeny www.tischner.com omawiającej życiorys, osiągnięcia naukowe i publicystyczne ks. prof. dra Józefa Tischnera wraz z archiwum wydarzeń z jego życia. Można tu również znaleźć informacje o jego publikacjach.. Na stronie tej znajdują się także linki do witryny internetowej *Fundacji Kultury Chrześcijańskiej „Znak”*²⁰ oraz *Forum Polskiej Rady Chryścijan i Żydów*²¹. Obie te strony funkcjonują w języku polskim i angielskim.

Wersja online miesięcznika „Znak” jest bogata pod względem treści. Wadą może być tu jedynie brak dostępu do pełnych tekstów artykułów. Przejrzysta i urozmaicona grafika (liczne zeskanowane zdjęcia i rysunki) wzmacniają tezę o jej przyjaznym interfejsie.

Tygodnik Powszechny

<http://www.tygodnik.com.pl>

„Tygodnik Powszechny” nie wymaga reklamy i jego elegancka strona internetowa jest tego wyraźnym uzasadnieniem. W formie drukowanej periodyk towarzyszy swoim Czytelnikom już od 24 marca 1945 r. W skład komitetu redakcyjnego pierwszego numeru wchodziły tak znamienite osoby, jak ks. Jan Piwowarczyk czy Jerzy Turowicz.

Nie sposób opisać znaczenia tego czasopisma dla rozwoju polskiej kultury, życia duchowego Polaków i ustawicznego podkreślania funkcji Kościoła Katolickiego w naszym kraju: „...*pismo, które pragnie swoim Czytelnikom świat objaśniać, jest tego świata zwierciadłem*”²². Przez lata docierało ono do wszystkich żywo i zainteresowanych losem kraju i rolą wiary w codziennym życiu.

Wersja elektroniczna tygodnika pojawiła się z końcem lat 90-tych. Ma ona na celu przede wszystkim przedstawienie

²⁰ <http://www.znak.com.pl/fundacja/index.html>

²¹ <http://www.znak.com.pl/forum/index.html>

²² <http://www.tygodnik.com.pl>

bogatej historii czasopisma od momentu ukazania, aż do chwili obecnej

Linki ze strony głównej informują Czytelnika o jego historii²³ i dziejach ludzi²⁴, którzy go współtworzyli. Można tu również uzyskać informacje o sposobie prenumeraty oraz zapoznać się z osobnym opisem numeru bieżącego zawierającego pełne wersje dokumentów. „Tygodnik Powszechny” online oferuje dostęp do numerów archiwalnych, za spisem treści i krótkim omówieniem poszczególnych artykułów.

Czytelnik znajdzie tu także teksty magazynu kulturalnego „Tygodnika Powszechnego” – „Kontrapunkt”²⁵. Jego tematem jest próba przedstawienia problemów i zjawisk z wielu dziedzin kultury, nauki i religii w sposób niekonwencjonalny, ujmujący różne punkty widzenia. Wersja elektroniczna „Kontrapunktu” oferuje pełne wersje wybranych artykułów.

Szata graficzna internetowej prezentacji „Tygodnika Powszechnego” charakteryzuje się surową estetyką, bez wielu zdjęć i ilustracji.

„Horyzonty Wiary”, „Posłaniec Serca Jezusowego”, Życie Duchowe”

<http://wydawnictwowam.pl/hw/>

<http://wydawnictwowam.pl/psj/>

<http://wydawnictwowam.pl/zd/>

Poprzez stronę WWW krakowskiego wydawnictwa „WAM”²⁶ Czytelnik ma możliwość dotarcia do komputerowej wersji czasopism „Horyzonty Wiary”, „Posłaniec Serca Jezusowego” oraz „Życie Duchowe”. Czasopisma te ukazały się w wersji elektronicznej u schyłku lat 90-tych. Z uwagi na fakt, iż omawiane w tym miejscu tytuły dostępne są poprzez tę samą stronę internetową, sposób ich przedstawienia omówiony zostanie wspólnie na końcu tej części artykułu.

²³ <http://www.tygodnik.com.pl/redakcja/kalendarium/index.html>

²⁴ <http://www.tygodnik.com.pl/ludzie/index.html>

²⁵ <http://www.tygodnik.com.pl/kontrapunkt/index.html>

²⁶ <http://wydawnictwowam.pl>

„Horyzonty Wiary” to kwartalnik popularno-naukowy adresowany do Czytelnika pragnącego poszerzyć swoją wiedzę na temat otaczającego świata w oparciu o treści wiary katolickiej. Podejmuje tematy z pogranicza filozofii, teologii i kultury. Periodyk ten: „...*pragnie służyć szeroko rozumianemu ukształtowaniu chrześcijańskiego światopoglądu.*”²⁷. Wydawcą czasopisma jest Prowincja Polski Południowej Towarzystwa Jezusowego Wydawnictwo „WAM”. Ukazuje się drukiem od 1870 r.

Strona internetowa „Horyzontów Wiary” umożliwia dotarcie do omówień tematyki artykułów poszczególnych numerów periodyku. Czytelnik ma również dostęp do archiwum „HW”²⁸ poprzez proste i szybkie wyszukiwanie. Przedstawiona jest tu treść numerów archiwalnych kwartalnika. Wydawca nie zamieszcza pełnotekstowej wersji artykułów. Zdecydowanym plusem strony jest dostęp do bibliografii artykułów opublikowanych w „Horyzontach Wiary” w latach 1899-1999²⁹ w układzie alfabetycznym i rzeczowym, podanej w formie pliku tekstowego. Na stronie głównej czasopisma Czytelnik zapoznaje się z możliwością jego prenumeraty, zakupu oraz opiniami na temat poruszanej w nim problematyki.

Kolejne zamieszczone tu krakowskie czasopismo w wersji elektronicznej to „Posłaniec Serca Jezusowego”. Jest to najstarszy miesięcznik katolicki w Polsce. Jego historia sięga roku 1872.

„Posłaniec Serca Jezusowego” to czasopismo, na którym: „...*wychowało się wiele pokoleń Polaków*” [...] „*dzięki pięknej szacie graficznej, a przede wszystkim poprzez ciekawe artykuły umacnia swoich czytelników na drodze wiary*”³⁰.

Celem periodyku jest dotarcie do szerokiego kręgu odbiorców pragnących zgłębić trudne zagadnienia religii katolickiej oraz „...*dzielić się doświadczeniem życia i świadectwem wiary*”³¹.

²⁷ <http://wydawnictwowam.pl/hw/> [17.07.2000].

²⁸ Używany przez wydawcę skrót pełnej nazwy czasopisma.

²⁹ <http://wydawnictwowam.pl/hw/bibl/index.html>

³⁰ <http://wydawnictwowam.pl/psj/> [17.07.2000].

³¹ Zob. jw.

Sposób prezentacji poszczególnych artykułów, dostęp do archiwum oraz bibliografii rozwiązane są podobnie jak w przypadku wersji online czasopisma „Horyzonty Wiary”.

Ostatnia omawiana pozycja tego wydawnicza to kwartalnik „Życie Duchowe”. Prezentowany w Internecie również za pośrednictwem Wydawnictwa „WAM”, ukazuje się tu od 1998 r. Pierwszy numer wersji drukowanej „Życia Duchowego” ukazał się zimą 1955 r.

Jak i w przypadku pozostałych wymienionych w tej części artykułu elektronicznych wersji czasopism, autorzy zwracają szczególną uwagę na opracowanie tematyczne kwartalnika nie zamieszczając pełnych tekstów artykułów. W swojej tematyce „Życie Duchowe” proponuje: *„formułę szerszą – pamiętając o ukrytym przesłaniu Ćwiczeń duchownych św. Ignacego Loyoli - odnajdywać Boga we wszystkim i wszystko wykorzystywać ku większej chwale Boga. Takie spojrzenie wydało nam się szczególnie ważne dzisiaj, gdy nasze społeczeństwo przeżywa gwałtowne przemiany, i to nie tylko gospodarcze i polityczne, ale również w dziedzinie wrażliwości religijnej”*³². Przeznaczone jest dla współczesnych, polskich katolików zainteresowanych wzbogacaniem swego życia duchowego

Omawiając elektroniczne prezentacje czasopism „Horyzonty Wiary”, „Posłaniec Serca Jezusowego” oraz „Życie Duchowe” trzeba podkreślić ich przejrzyste opracowanie graficzne oraz stałą bieżącą aktualizację stron. Liczne linki informują zainteresowanych o działalności wydawniczej i historii Wydawnictwa „WAM” oraz organizowanych przez niego promocjach i spotkaniach.

Zeszyty Formacji Duchowej

<http://cf.d.salwatorianie.pl/zeszyty/>

Półrocznik katolicki dla duchownych i świeckich „Zeszyty Formacji Duchowej” wydawany jest przez Centrum Formacji

³² <http://wydawnictwowamp1/zd/> [17.07.2000].

Duchowej OO. Salwatorianów w Krakowie³³. Pierwszy numer ukazał się w 1996 r.

Czasopismo poprzez swoją tematykę oferuje współczesnemu, polskiemu katolikowi pomoc w rozeznawaniu ważnych wyborów życiowych i zachęca do dbania o stały rozwój duchowy. Przybliża problematykę integracji rozwoju psychicznego i duchowego człowieka. Każdy numer periodyku poświęcony jest blokowi tematycznemu z innej dziedziny.

W sieci Internet półrocznik ten istnieje od 1999 r i jest stale aktualizowany. Dostęp do jego strony WWW odbywa się za pośrednictwem strony głównej Centrum Formacji Duchowej Salwatorianów.

Wersja elektroniczna „Zeszytów Formacji Duchowej” zawiera informacje o autorach publikacji prezentowanych na łamach pisma oraz o działach problemowych poruszanych w każdym numerze. Czytelnik ma tu również dostęp do spisu numerów archiwalnych wraz z podaniem ich tematyki i pełną wersją noty redakcyjnej niektórych z nich. Autorzy strony nie zamieszczają treści całych artykułów, ograniczając się do krótkiego omówienia. każdego z nich.

Poprzez linki ze strony głównej wersji online tego periodyku Czytelnik może zapoznać się z działalnością i historią Salwatorianów w Polsce (m.in. odnośnik do *Szkoły Kierownictwa Duchowego, Ćwiczeń Ignacjańskich* czy biuletynu informacyjnego *Informacje Salezjańskie* w kilku wersjach językowych).

Omawiana strona zawiera ciekawe rozwiązania graficzne z wykorzystaniem animacji i bogatej kolorystyki. Jest godna polecenia jako źródło wiedzy o zadaniach Salwatorianów i Centrum Formacji Duchowej.

Światło i Cienie

<http://free.ngo.pl/ognisko/kwartalnik/>

Kwartalnik „Światło i Cienie” to: „...chrześcijańska refleksja na temat niepełnosprawności”³⁴. Wydawany jest przez

³³ <http://cfd.salwatorianie.pl/>
e – mail : cfd@salwatorianie.pl

Chrześcijańskie Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych, ich Rodzin i Przyjaciół „Ognisko³⁵”. Pierwszy numer czasopisma ukazał się drukiem w 1993 r. Wersja online dostępna jest ze strony głównej Stowarzyszenia „Ognisko” od końca lat 90-tych.

Kwartalnik ma na celu propagowanie integracji osób niepełnosprawnych w społeczeństwie oraz szeroko zakrojoną pomoc dla ich rodzin i opiekunów. Czytelnik znajdzie tu porady wychowawcze, wiele praktycznych informacji, a przede wszystkim wsparcie duchowe dla wszystkich, którzy tego potrzebują.

Strona WWW czasopisma zawiera pełne teksty artykułów począwszy od nr 2/1997 r. Poprzez stronę nie ma dostępu do wcześniejszych numerów archiwalnych, można je natomiast zamówić. Linki ze strony głównej umożliwiają Czytelnikowi dotarcie do informacji o możliwości prenumeraty czasopisma oraz tematach podejmowanych przez wydawnictwo „Poradnik Dla Rodziców”.

Poprzez stronę główną Stowarzyszenia „Ognisko” dotrzeć można do wiadomości o jego przedsięwzięciach mających na celu pomoc niepełnosprawnym, w tym organizowanych zjazdach, obozach i akcjach charytatywnych.

Informacje o kwartalniku dostępne są również w języku angielskim.

Witryna charakteryzuje się prostym i łatwym w obsłudze interfejsem.

List

<http://www.list.media.pl/>

Krakowski katolicki miesięcznik „List” ukazuje się od roku 1984. Początkowo był to periodyk do użytku wewnętrznego duszpasterstwa dominikańskiego, od 1990 r. dostępny jest szerokim rzeszom czytelników. Czasopismo wydawane jest przez Stowarzyszenie Ewangelizacji Przez Media „List”.

³⁴ <http://free.ngo.pl/ognisko> [17.07.2000].

³⁵ Zob. jw.

Jest to jeden z najpopularniejszych polskich periodyków o tematyce religijnej wychodzących w Krakowie. Jego nakład wynosi obecnie 15 tys. egzemplarzy. W sieci Internet tytuł ten dostępny jest od 1996 r. Cytując za tekstem ze strony głównej elektronicznej wersji czasopisma „List”: „...*jest pismem poświęconym szeroko rozumianej odnowie życia chrześcijańskiego*”³⁶. Jego tematyka obejmuje problemy życia rodzinnego, zagrożenia z jakimi spotyka się na co dzień współczesny człowiek (m.in. sekty) oraz znaczenie modlitwy dla rozwoju duchowego i emocjonalnego. „List” przeznaczony jest dla katolików, którzy czytając czasopismo mogą zastanowić się nad wybranymi kwestiami wiary.

Elektroniczna wersja czasopisma istnieje samodzielnie. Dostępne są tu informacje o sposobie prenumeraty oraz zamówienia czasopisma przez Internet. Możliwy jest również kontakt z wydawcą poprzez pocztę e-mail.³⁷ Strona WWW „Listu” zamieszcza spisy treści bieżących numerów czasopisma (połączenie poprzez linki w postaci zeskanowanych okładek) wraz z krótkim omówieniem tematyki poszczególnych artykułów. Na stronie internetowej „Listu” można również obejrzeć archiwum ze spisami treści numerów, które ukazały się w druku.

Przez stronę główną Czytelnik otrzymuje połączenie z witryną Funduszu Rozwoju „Listu”³⁸. Jest to organizacja wspomagająca propagowanie miesięcznika „List” wśród najuboższych czytelników, zwłaszcza obywateli Ukrainy, Łotwy, Białorusi i Litwy.

Elektroniczna wersja omawianego miesięcznika oferuje również możliwość zapoznania się z dodatkiem „Post Scriptum – LISTowym kwartalnikiem”, który: „...*stanowi pomoc dla duszpasterzy, katechetów i ludzi zaangażowanych w ewangelizację*”³⁹. Każdy numer tego ciekawego dodatku do „Listu” poświęcony jest całościowemu opracowaniu jednego tematu z zakresu fundamentów wiary katolickiej. Kwartalnik

³⁶ <http://www.list.media.pl> [17.06.2000].

³⁷ e – mail: stow@list.media.pl

³⁸ <http://www.list.media.pl/prenum/frl.html>

³⁹ <http://www.list.media.pl/ps/ps.html>

ukazuje się od 1997 r. Na stronie WWW można zapoznać się z opisem zawartości jego poszczególnych numerów.

Niewątpliwą zaletą prezentacji „Listu” w sieci Internet jest bogata grafika (ilustracje, zdjęcia), stała aktualizacja strony, a także możliwość bezpośredniego zamawiania czasopisma. Nie są tu niestety dostępne pełne teksty wszystkich artykułów.

Głos Ojca Pio

<http://www.kapucyni.ofm.pl/glos.html>

Dwumiesięcznik Zakonu Braci Mniejszych Kapucynów Prowincji Krakowskiej wydawane jest od roku 2000 i z tą datą zaczęło ukazywać się w wersji elektronicznej. Na stronie głównej czasopisma znajduje się odnośnik do jego włoskiego wydania⁴⁰.

„Głos Ojca Pio” to: „...*dwumiesięcznik poświęcony życiu, duchowej posłudze i kultowi błogosławionego Ojca Pio*”⁴¹. Powstał jako odpowiedź na ogromne zainteresowanie tą postacią wciąż narastające od czasów wyniesienia na ołtarze 2 maja 1999 r. Celem czasopisma jest : „...*towarzyszyć czcicielom i sympatykom Ojca Pio w życiu codziennym, na drodze do wzbogacania duchowości*”⁴².

Komputerowy dostęp do periodyku uzyskujemy za pośrednictwem witryny Ojców Kapucynów⁴³. Ciekawa animacja uruchamia linki do stron ilustrujących przedsięwzięcia Zakonu Braci Mniejszych Kapucynów Prowincji Krakowskiej (zastosowana możliwość zaawansowanego wyszukiwania)⁴⁴.

Autorzy strony oferują Czytelnikowi dostęp do pełnych tekstów praktycznie wszystkich artykułów poprzedzony podaniem tematyki, spisem treści oraz krótkim omówieniem zawartości tematycznej każdego numeru. Oferowana jest również możliwość prenumeraty oraz zakupu czasopisma poprzez Internet.

⁴⁰ włoskie wydanie czasopisma–<http://www.vocedipadrepio.com/>

⁴¹ <http://www.kapucyni.ofm.pl/glos.html> [17.07.2000].

⁴² Zob. jw.

⁴³ <http://www.kapucyni.ofm.pl/>

⁴⁴ <http://www.kapucyni.ofm.pl/search.html>

Przyjazny interfejs wzbogacony o zastosowanie animacji, zdjęć i ciekawą kolorystykę ułatwia korzystanie z zasobów strony. Pod tym względem jest to jedna z ciekawszych witryn elektronicznych wersji krakowskich czasopism o profilu katolickim. Należy mieć nadzieję, że tak obiecująco rozpoczęta działalność będzie miała swój dalszy ciąg poprzez stałą aktualizację strony.

Salwator

<http://www.salwatorianie.pl/salwator/>

Kolejne czasopismo, które w sieci Internet zaistniało stosunkowo niedawno (1999 r.) to dwumiesięcznik „Salwator” Autorzy strony piszą, iż: *„...pragnie on przede wszystkim przybliżyć swoim Czytelnikom Osobę Jezusa Chrystusa, jedynego Zbawiciela człowieka i świata, oraz podstawową prawdę chrześcijaństwa: prawdę o Jego dziele zbawczym”*⁴⁵.

„Salwator” dotyka również problematyki kapłaństwa i życia zakonnego, relacji między „światem zewnętrznym” a codziennością trwania w powołaniu. Wydawcą czasopisma jest Prowincjalat Salwatorianów w Krakowie, drukiem zaczęło ukazywać się już w roku 1934. Wersja elektroniczna czasopisma znajduje się na stronie WWW Salwatorianów⁴⁶.

Na stronie głównej internetowej witryny „Salwatora” Czytelnik otrzymuje informację o dostępie do pełnej treści aktualnych numerów dwumiesięcznika, co jest niewątpliwie podstawową zaletą tej strony. Treść numerów czasopisma dostępna jest poprzez linki widoczne na stronie w postaci zeskanowanych okładek.

Wersja internetowa „Salwatora” umożliwia również zapoznanie się z warunkami prenumeraty oraz możliwość bezpośredniego kontaktu z wydawcą poprzez e – mail⁴⁷. Liczne odnośniki, w tym do wersji obcojęzycznych strony (język angielski, niemiecki, włoski), umożliwiają dotarcie do informacji

⁴⁵ <http://www.salwatorianie.pl/salwator/> [17.07.2000].

⁴⁶ <http://www.salwatorianie.pl/>

⁴⁷ e-mail: salwator@salwatorianie.pl

o historii oraz działalności Salwatorianów w Polsce i na świecie. Istnieje tu także *Międzszakonna Baza Adresów*⁴⁸, w tym również polskich parafii. Linki internetowe zapoznają Czytelnika z możliwością połączenia z *Katolickimi Serwisami Tematycznymi*⁴⁹ oraz adresami innych salwatoriańskich stron internetowych. Strona jest aktualizowana na bieżąco.

Bogata kolorystycznie grafika sprawia, że oglądanie tej witryny jest nie tylko zajmujące, ale i przyjemne. Być może, wraz z ukazaniem się kolejnych numerów, a co za tym idzie rozwojem strony, w przyszłości pojawi się tu i archiwum.

Bratni Zew

<http://www.krakow.ofmconv.opoka.org.pl/BeZet/>

Biuletyn „Bratni Zew” na stronach Internetu pojawił się w grudniu 1998 r. Obie wersje elektroniczna i drukowana firmowane są przez Wyższe Seminarium Duchowne Ojców Franciszkanów w Krakowie. Prekursorem drukowanej wersji czasopisma był „Pierwszy Krok” z lutego 1936 r. Był to periodyk do użytku wewnętrznego krakowskiego Seminarium Franciszkanów, dzieło kleroika Władysława Wełymańskiego. Od tego czasu periodyk pojawia się na rynku wydawniczym z różną częstotliwością. Przez kilka lat ukazywał się jako pismo młodzieżowe pt. „BeZet”. Pod obecnym tytułem wychodzi od 1995 r.

Tematyka „Bratniego Zewu” to nie tylko wydarzenia z życia seminarium i zakonu, ale i szerszy problem relacji Bóg - Człowiek – we współczesnym świecie. Czasopismo adresowane jest przede wszystkim do młodych odbiorców .

Strona WWW periodyku wita odwiedzającego miłym wprowadzeniem (intro), z zaznaczeniem, iż autorom przyświeca cel nie tyle epatowania bogatą grafiką ile „...pokazania czegoś wartościowego”. Linki na stronie głównej czasopisma odnoszą Czytelnika do dorobku wydawniczego twórców periodyku. W wersji online nie jest on niestety zbyt pokąźny. Są to trzy

⁴⁸ <http://www.salwatorianie.pl/miba/>

⁴⁹ <http://www.sds.pl/>

numery 4 (1997) - 6 (1998). Jako zaletę tej prezentacji należy wymienić dostęp do spisu treści i pełnych tekstów artykułów każdego z nich. Strona nie jest aktualizowana na bieżąco.

Czytelnik ma ponadto możliwość wyrażenia swojej opinii na temat jakości serwisu, a także uzyskać informacje o historii czasopisma, obejrzeć internetowy przewodnik po Bazylice OO. Franciszkanów⁵⁰ i skorzystać z linków do innych stron franciszkańskich w Polsce i na świecie. Można stąd uzyskać także połączenie ze stroną Ruchu Ekologicznego Św. Franciszka z Asyżu⁵¹.

Należy mieć nadzieję, że czasopismo „Bratni Zew” zacznie ukazywać się regularnie zarówno w wersji elektronicznej jak i drukowanej, a jego strona WWW będzie podlegać stałej aktualizacji i doskonaleniu.

eSPe

<http://www.pijarzy.pl/espe/>

Krakowski katolicki kwartalnik dla młodzieży „eSPe” ukazuje się drukiem od grudnia 1988 r. Jako wersja elektroniczna istnieje od maja 1999 r. Wydawany jest przez Kurię Prowincjonalną Zakonu Szkół Pobożnych Pijarów. Dostęp do wersji internetowej czasopisma uzyskuje się poprzez stronę główną Polskiej Prowincji Zakonu Pijarów⁵².

Czasopismo odnosi się głównie do młodzieży wskazując: *„Przeżywanie więzi z Bogiem, modlitwa, obecność Chrystusa w mojej codzienności, wiara żywa i dynamiczna, radość bycia uczniem Jezusa - oto sprawy, które znajdziesz w tym wyjątkowym kwartalniku...”*⁵³.

Stronę WWW kwartalnika „eSPe” charakteryzuje przejrzysty sposób zagospodarowania ekranu. Liczne odnośniki informują Czytelnika o najnowszych i archiwalnych numerach „eSPe”, sposobie nabycia czasopisma, oraz konkursach organizowanych przez autorów. Zabawny link „Na wesoło” kieruje Czytelnika do dowcipów o tematyce katolickiej.

⁵⁰ <http://www.krakow.ofmconv.opoka.org.pl/Bazylika/Index.htm>

⁵¹ <http://www.krakow.ofmconv.opoka.org.pl/REFA/index.html>

⁵² <http://www.pijarzy.pl/>

⁵³ <http://www.pijarzy.pl/espe/> [17.07.2000].

Omówienie artykułów poszczególnych numerów archiwalnych czasopisma dostępne jest poprzez odnośniki w postaci zeskanowanych okładek. Prezentacja najnowszego numeru zawiera próbki tekstów oraz omówienie ich tematyki. Można również zapoznać się z problematyką poruszaną w tytułach będących w zapowiedzi wydawniczej. Kwartalnik „eSPe” nie zamieszcza niestety pełnotekstowych wersji artykułów. Szczególnie wartym odwiedzenia miejscem strony internetowej tego czasopisma jest galeria fotografii nadsyłanych przez czytelników w ramach organizowanych przez redakcję kwartalnika cyklicznych konkursów fotograficznych.

Poprzez swój reklamowy charakter strona ma zachęcić młodego Czytelnika do sięgnięcia po kolejne numery kwartalnika: „*Pismo młodych do Młodych - jedyne tego rodzaju w Polsce*”.⁵⁴

Czas Serca

<http://www.sercanie.org.pl/czaserca/>

Dwumiesięcznik religijno–społeczny „Czas Serca” ukazuje się drukiem już od 10 lat. Jego wersja elektroniczna dostępna jest od 2000 r. Wydawcą „Czasu Serca” jest „SCJ” Wydawnictwo Księża Sercanów⁵⁵. Czasopismo porusza m.in. tematy liturgiczne, społeczne, rodzinne, młodzieżowe oraz przedstawia pracę misyjną, duszpasterską i charytatywną Kościoła. Jego celem jest dotarcie do jak najszerszego kręgu polskich katolików. „Czas Serca” przeznaczony jest zarówno dla młodego, jak i starszego pokolenia Czytelników, zainteresowanych problemami współczesnego świata w kontekście ewangelizacyjnej pracy Kościoła.

Czasopismo prezentowane jest poprzez stronę WWW Prowincji Polskiej Księża Najświętszego Serca Jezusowego,⁵⁶ której domena umieszczona jest na serwerze Opoka.

Wersja elektroniczna tego dwumiesięcznika oferuje dostęp do pełnych wersji artykułów numerów bieżących. Brak tu niestety

⁵⁴ <http://www.pijarzy.pl/espe/> [17.07.2000].

⁵⁵ <http://wstan.sercanie.org.pl/wydawnictwo/>

⁵⁶ <http://www.sercanie.org.pl/>

archiwum i spisu treści. Czytelnik ma również możliwość uzyskania informacji na temat prenumeraty oraz zakupu czasopisma.

Niezwykle cennym dla Czytelnika źródłem informacji są linki, które poprzez stronę główną Księży Sercanów łączą Czytelnika z wiadomościami o misjach, publikacjach oraz działalności duszpasterskiej tego Zgromadzenia.

„Czas Serca” w wersji online ma charakter prezentacyjny. Jest elementem całości, którą stanowi świetnie opracowana witryna internetowa Zgromadzenia Księży Sercanów.

Źródło

<http://www.zrodlo.com.pl>

Tygodnik Rodzin Katolickich „Źródło” istnieje na polskim rynku wydawniczym już siedem lat. Jego pierwszy numer ukazał się 5 stycznia 1991 r. Wydawany jest przez Fundację „Źródło”⁵⁷. Od roku 1996 r. tygodnik wzbogacił swoją szatę graficzną o kolorowe fotografie i ilustracje”. Cechą charakterystyczną tego periodyku są dodatki regionalne w tym „Źródło Sosnowieckie”, „Źródło Diecezji Bielsko-Żywieckiej”, „Źródło Diecezji Rzeszowskiej”, „Źródło Archidiecezji Krakowskiej” i „W Naszej Rodzinie” – dodatek dla Radia Maryja.

Treścią artykułów „Źródła” jest: „...szeroko pojęta problematyka chrześcijańskiego i patriotycznego wychowania w rodzinie. Są one przeznaczone zarówno dla rodziców, jak i młodego pokolenia. Podejmowane są ważne sprawy dotyczące życia Kościoła i naszej Ojczyzny zarówno od strony historycznej, jak i spraw bieżących. Uzupełnienie stanowią wiadomości kościelne (lokalne, krajowe, światowe) oraz polityczno-społeczne, a także strony rozrywkowe (szarady dla dzieci i dorosłych) i porady z różnych dziedzin (prawnicze, lekarskie, kulinarne i inne). Tygodnik ma pełną aprobatę władz kościelnych”⁵⁸.

Wersja elektroniczna tygodnika istnieje w sieci Internet samodzielnie. Powstała dwa lata temu i podlega stałej aktualizacji. Czytelnik może tu uzyskać informacje o dodatkach regionalnych,

⁵⁷ e-mail : redakcja@zrodlo.com.pl

⁵⁸ <http://www.zrodlo.com.pl> [17.07.2000].

ich zespołach redakcyjnych i miejscu wydawania. Dostęp do dodatków regionalnych następuje poprzez linki w formie zeskanowanych okładek poszczególnych tytułów.

Link ze strony głównej witryny odnosi do pełnych wersji tekstowych bieżącego numeru, brakuje jednak spisów treści i numerów archiwalnych.

„Źródło” online zamieszcza też odnośniki do witryn internetowych Miesięcznika Rodzin Katolickich „Nasza Arka”⁵⁹, Tygodnika Młodzieży Katolickiej „Droga”⁶⁰, Stowarzyszenia Ochrony Radiosłuchacza i Telewidza⁶¹, Wielkiego Serwisu Informacyjno-Ewangelizacyjnego (OO. Pijarów)⁶² oraz krakowskiej Księgarni Wysyłkowej św. Maksymiliana⁶³.

Zaletą wersji internetowej tygodnika „Źródło” jest dostęp do pełnej zawartości numerów bieżących. Strona ta charakteryzuje się oszczędną grafiką.

Autorka wyraża nadzieję, iż twórcy strony pokuszą się w przyszłości o jej wzbogacenie o numery archiwalne i więcej linków do stron internetowych o podobnej tematyce.

Droga

<http://www.droga.com.pl/>

Kolejne krakowskie czasopismo Tygodnik Młodzieży Katolickiej „Droga” ukazuje się drukiem od 1992 r. Wydawcą tygodnika jest Stowarzyszenie „Nasza Przyszłość”.

„Droga” stawia sobie za cel dotarcie do szerokiego kręgu młodych czytelników podejmując tematy z różnych dziedzin życia i konfrontując je z dzisiejszym wzorem chrześcijańskiej postawy.

W Internecie czasopismo to zaistniało samodzielnie z datą 11 maja 1997 r. „Droga” online umożliwia dostęp do pełnej treści artykułów z 2001 roku. wraz z zeskanowanymi okładkami

⁵⁹ <http://www.nasza-arka.pl>

⁶⁰ <http://www.droga.com.pl>

⁶¹ <http://sort.regle.pl>

⁶² <http://www.pijarzy.pl>

⁶³ <http://www.maksymilian.krakow.pl>

czasopism i licznymi zdjęciami. Sympatyczna grafika strony głównej (rysunki) informuje Czytelnika o zawartości bieżącego numeru, warunkach prenumeraty oraz streszczeniu historii czasopisma w języku angielskim.

Elektroniczna wersja „Drogi” nie zamieszcza informacji o numerach archiwalnych oraz ich omówień. Czytelnik nie znajdzie tu również linków do innych, ciekawych stron internetowych.

Największy nacisk autorzy kładą na promocyjny charakter wersji elektronicznej tego czasopisma.

Znak Pokoju

<http://www.medziugorje.ipl.net/znak157.html>

Ostatnie z omawianych czasopism, miesięcznik „Znak Pokoju” ukazuje się drukiem od 1988 r. Jest to czasopismo dla tych Czytelników: „...którzy chcą żyć według orędzi Matki Bożej z Medziugorja”⁶⁴. W swoich artykułach podejmuje tematykę wiary i modlitwy oraz ich znaczenia w życiu współczesnego człowieka w kontekście objawień z Medziugorje.

Wersja internetowa czasopisma ukazała się w sieci w 1998 r. i jest dostępna przez witrynę internetową Wspólnoty Królowej Polski przy kościele Księży Pijarów w Krakowie⁶⁵.

Na stronie głównej wersji online „Znaku Pokoju” znajduje się krótkie omówienie tematyki bieżącego numeru. Dostępne jest również podobnie zaprezentowane omówienie numerów poprzedniego oraz następnego. Czytelnik ma również możliwość zorientowania się w warunkach prenumeraty czasopisma.

„Znak Pokoju” w wersji elektronicznej nie zamieszcza pełnej treści artykułów zarówno numerów bieżących jak i archiwalnych. Poprzez linki na stronie WWW Wspólnoty Królowej Polski można otrzymać informacje na temat orędzia z Medziugorje, historii objawień i ludzi z nimi związanych.

⁶⁴ <http://www.medziugorje.ipl.net/znak157.html> [17.07.2000].

⁶⁵ <http://www.medziugorje.ipl.net/>

Znajdują się tu także linki do innych ciekawych stron internetowych o tej tematyce. Strona cenna jest przede wszystkim z uwagi na te właśnie informacje.

Organizacja graficzna witryny jest oszczędna, ale przejrzysta i przyjazna dla oglądającego.

Uwagi końcowe

Wspólną cechą wszystkich omówionych powyżej wersji elektronicznych czasopism jest przede wszystkim ich informacyjno – reklamowy charakter. Jedynie kilka z nich (m.in. „Głos Ojca Pio”) pozwala Czytelnikowi zapoznać się z pełną treścią artykułów poszczególnych numerów. Wersje te służą głównie zachęceniu potencjalnego nabywcy do zakupu lub prenumeraty drukowanych odpowiedników czasopism.

Wiąże się to niewątpliwie z koniecznością poszerzenia dotychczasowej struktury procesu wydawniczego o nowe rozwiązania konieczne przy pracy nad powstawaniem „czasopism wirtualnych”.

Jako niewątpliwą ich zaletę uznać należy oferowaną możliwość dostępu (poprzez zastosowanie hipertekstu) do informacji z wielu dziedzin życia religijnego i kulturalnego. Należy mieć nadzieję, iż w przyszłości będą one poszerzane o nowe ciekawe odnośniki.

Pozytywnie ocenić można również dbałość autorów stron o estetyczną grafikę i prawidłowy sposób zagospodarowania ekranu. Zdecydowana większość wersji elektronicznych tych czasopism jest stale aktualizowana.

Autorka w swoich poszukiwaniach internetowych nie natrafiła też na problemy związane z dotarciem do poszczególnych tytułów korzystając zarówno z wyszukiwarek portali internetowych, serwisów katolickich jak i informacji podawanych na łamach drukowanych wersji czasopism.

W dobie powszechnej komputeryzacji nie można pozostać obojętnym wobec wciąż unowocześnianych sposobów dotarcia do informacji. Celem powyższego opracowania było również zwrócenie uwagi Czytelnika na stosunkowo nowe

zjawisko elektronicznego publikowania oraz korzyści jakie daje dostęp do szerokiego zakresu wiadomości podanych w tej formie.

Pozostaje nadzieja, że cel ten został choć w pewnym stopniu osiągnięty.

Aneks:

Adresy stron internetowych omawianych czasopism w kolejności ich przedstawienia w artykule :

„Znak”

<http://www.znak.com.pl/znak/>

„Tygodnik Powszechny”

www.tygodnik.com.pl/

„Horyzonty Wiary”

<http://www.wydawnictwowam.pl/hw/>

„Posłaniec Serca Jezusowego”

<http://wydawnictwowam.pl/psj>

„Życie Duchowe”

<http://wydawnictwowam.pl/zd/>

„Zeszyty Formacji Duchowej”

<http://cfd.salwatorianie.pl>

„Światło i cienie”

<http://free.ngo.pl/ognisko/kwartalnik/>

„List”

<http://www.list.media.pl>

„Głos Ojca Pio”

<http://www.kapucyni.ofm.pl/glos.html>

„Salwator”

<http://www.kapucyni.ofm.pl/glos.html>

„Bratni Zew”

<http://www.krakow.ofmconv.opoka.org.pl/BeZet/>

„eSPe”

<http://www.pijarzy.pl/espe/>

„Czas serca”

www.sercanie.org.pl/

„Źródło”

<http://www.zrodlo.krakow.pl/>

„Droga”

<http://www.droga.com.pl/>

„Znak Pokoju”

<http://www.medziugorjre.ip.net/znak157.html>

Niektóre źródła informacji o czasopismach polskich w Internecie :

Katolickie Serwisy Internetowe:

Opoka

<http://www.opoka.org.pl>

Mateusz

<http://www.mateusz.pl>

Amen

<http://www.amen.pl>

Niektóre portale i bazy internetowe w języku polskim:

Wirtualna Polska

<http://www.wp.pl>

Onet

<http://www.onet.pl>

Interia

<http://www.interia.pl>

E – Press

<http://www.reporter.pl/e-press>